

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету імені
Семена Кузнеця
від 16.05.2025

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Харківського
національного економічного
університету імені Семена Кузнеця
від року №

_____Володимир ПОНОМАРЕНКО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	С Соціальні науки, журналістика та інформація
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	С 3 Міжнародні відносини

Харків
2025

ПРЕАМБУЛА

Робоча група освітньо-професійної програми

Жеребятнікова Ірина Володимирівна, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин і політичної філософії – гарант освітньої програми

Кузь Олег Миколайович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин і політичної філософії

Романюк Олександр Іванович, доктор політичних наук, професор, професор кафедри міжнародних відносин і політичної філософії.

Коротков Дмитро Сергійович, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин і політичної філософії

Непочатов Данило Олександрович, викладач кафедри міжнародних відносин і політичної філософії.

Сидоренко Сюзанна Станіславівна, здобувач вищої освіти.

Глуценко Інеса Федорівна, начальник відділу зовнішньоекономічної діяльності та міжнародних відносин управління інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації

Розглянуто на засіданні кафедри міжнародних відносин і політичної філософії, протокол № 9 від «21» березня 2025 року.

Розглянуто вченою радою навчально-наукового інституту міжнародних відносин, протокол № 9 від 30 квітня 2025.

ОП оновлено на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України.

2. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2020 р. № 1002. Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти».

3*На виконання Закону України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 р. № 1702-IX, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» від 21.06.2024 р. № 734, листа МОН України «Про запровадження базової підготовки здобувачів вищої освіти» від 14.03.2025 р. № 1/4893-25.

3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Пропозицій роботодавців.

6. Рекомендації після процедур акредитації освітньої програми Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 9 (52) від 08 червня 2021 року.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
---------------------	-------------------------------

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузі знань	С Соціальні науки, журналістика та інформація
Спеціальності	С3 Міжнародні відносини
Спеціалізація	-
Освітня програма	Міжнародні відносини, International relations
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та розрахункові строки виконання освітньої програми	На базі повної загальної середньої освіти: Очна (денна) форма – 240 кредитів, 3 роки 10 місяців *243 кредити, 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитовано Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 11.06.2021 р. Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 1651; строк дії сертифіката про акредитацію освітньої програми до 01.07.2026
Мова(и) навчання / оцінювання	українська англійська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра міжнародних відносин і політичної філософії http://www.kafmvp.hneu.edu.ua/
Вимоги до зарахування	Вступ на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти здійснюється відповідно до Правил прийому та Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти. Правила та строки прийому на навчання розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://pk.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/ Для успішного засвоєння освітньої програми бакалавра вступники повинні мати повну загальну середню освіту та прагнення оволодіти знаннями в галузі соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини спеціальністю міжнародні відносини
Обмеження щодо форм навчання	Денна форма навчання
Освітня кваліфікація	Бакалавр з міжнародних відносин
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	–
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: С3 – Міжнародні відносини Освітня програма: Міжнародні відносини
Мета освітньої	Підготовка фахівців, які здатні до експертної, проектної,

програми	інформаційно-комунікативної, науково-дослідної діяльності у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, регіонаознавства та міжнародних комунікацій
Фокус та особливості (унікальність) програми	Підготовка фахівців у галузі соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, що фокусується на міжнародно-політичному аналізі системи міжнародних відносин та поведінки її учасників, регіональних підсистем глобального світу, тематизує неурядову складову міжнародних відносин через діяльність політичних партій, громадських організацій, органів місцевого самоврядування Ключові слова: міжнародні відносини, зовнішня політика, міжнародні комунікації, міжнародні організації, міжнародні регіони, регіональні відносини, неурядові організації
Опис предметної області	Об'єкти вивчення: міжнародні відносини, транскордонні та транснаціональні відносини, зовнішня політика держав, зовнішня політика та національні інтереси України, міжнародні організації, міжнародні комунікації, держави та міжнародні регіони у взаємодіях на глобальному, регіональному та локальному рівнях, міжнародна безпека та конфлікти. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, передбачають проведення досліджень та/або запровадження інновацій. Теоретичний зміст предметної області: теорія міжнародних відносин, форми та способи їх організації, історія та практика міжнародного співробітництва, взаємодії та конкуренції, природа та динаміка міжнародної безпеки, міжнародні конфлікти, система та джерела зовнішньої політики держави, міжнародне регіонаознавство, природа та еволюція міжнародних комунікацій та міжнародного інформаційного простору. Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи, методики, аналіз і синтез, індукція і дедукція, спостереження, методики оцінки й аналізу процесів у міжнародних відносинах, суспільних комунікаціях та регіональних студіях, системний аналіз, методи аналізу інформації. Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи (інформаційно-комунікаційні, інформаційно-пошукові, інформаційно-аналітичні) та спеціалізоване програмне забезпечення, що застосовуються у діяльності суб'єктів міжнародних відносин, міжнародних суспільних комунікацій та у регіональних студіях.
Академічна мобільність	Академічна мобільність здобувачів реалізується відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579, постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 «Питання навчання студентів та стажування (наукового

	стажування) аспірантів, ад'юнктів і докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном». Право здобувача освітньо-професійної програми на академічну мобільність регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця. Право на академічну мобільність здобувачів може бути реалізоване на підставі: міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки; міжнародних програм та проектів; договорів про співробітництво між університетом та іншими вітчизняними або іноземними закладами вищої освіти (науковими установами); власної ініціативи здобувача, підтриманої адміністрацією університету, на основі індивідуальних запрошень та індивідуальних договорів. Формами академічної мобільності здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування тощо
Академічні права	Можливість здобуття освіти за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих
Професійні права	Право професійної діяльності відповідно до отриманої освітньої кваліфікації
Працевлаштування випускників	Бакалавр з міжнародних відносин здатний виконувати професійні види робіт й обіймати первинні посади згідно з Національним класифікатором України: Класифікатор професій ДК 003:2010: 3439 – аташе; 3439 – дипломатичний агент; 3439 – дипломатичний кур'єр; 3439 – помічник експерта із зовнішньополітичних питань країн/регіонів; 3439 – помічник політичного оглядача; 3439 – консул; 3439 – посланник; 3439 – секретар дипломатичного агентства; 3439 – помічник консультанта із зовнішньополітичних питань країн/регіонів; 3436.1 – помічник керівника підприємства (установи, організації); 2310.2 – фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою; 2419.3 – спеціаліст державної служби; 2419.3 – консультант (в апараті органів державної влади); 2443.2 – політолог-міжнародник, консультант із суспільнополітичних питань (в партіях та інших громадських організаціях) Місце працевлаштування: посольства, представництва міжнародних урядових та неурядових організацій, міністерства і відомства України, структурні підрозділи органів державної влади, українські та іноземні компанії, їхні представництва, комерційні структури, які працюють у сфері зовнішньополітичної діяльності, аналітичні центри (think-tanks), засоби масової інформації, громадські організації, що займаються тематикою міжнародних відносин і зовнішньою політикою
Силабус освітніх	https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-bakalavr-mizhnarodni-

компонентів	vidnosyny-suspilni-komunikatsiyi-ta-regionalni-studiyi-2024/
-------------	--

II. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України; ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя. ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності ЗК15. Здатність захищати Батьківщину
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій. СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному. СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних

	відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях. СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень. СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав. СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами). СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України. СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені. СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем. СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути. СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними. СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами). СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини. Додаткові компетентності за освітньою програмою СК 14. Здатність до тематизації неурядової складової міжнародних відносин через діяльність політичних партій, громадських організацій та об'єднань регіонального рівня. СК15. Здатність до розуміння базових політико-філософських і соціально-політичних категорій та концепцій, що описують природу політичної реальності.
--	--

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

III. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ СЗ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ» **ОПП «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»**

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали.

РН12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій .

РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

РН16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

РН18. Розуміти багатоскладовість та гетерогенність українського суспільства, володіти навичками регіонального, політико-географічного та електорального аналізу поведінкових стратегій неурядових гравців міжнародних відносин України.

РН19. Демонструвати готовність до захисту Батьківщини, володіючи системними знаннями з базової загальновійськової підготовки, опанувати основи військової справи, національної безпеки та оборони.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	48	20%
2	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	25	10%
	<i>Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки</i>	3	
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	132	55%
4	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	35	15%
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	240(243)	100%

	<i>в тому числі: вибіркові освітні компоненти</i>	60	25%
Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)	3	ЗАЛІК
ОК2	ІНОЗЕМНА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)	25	ЗАЛІК, ЗАЛІК, ЗАЛІК, ЗАЛІК, ЗАЛІК, ЕКЗАМЕН
ОК3	ПОЛІТИЧНА ІСТОРІЯ СВІТУ	4	ЗАЛІК
ОК4	ФІЛОСОФІЯ	5	ЕКЗАМЕН
ОК5	ТРЕНІНГ-КУРС «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ»	3	ЗАЛІК
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	5	ЗАЛІК
ВК2	МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	ЗАЛІК
ВК3	МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	ЗАЛІК
ВК4	МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	ЗАЛІ
ВК5	МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	ЗАЛІК
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК6	ВСТУП ДО ФАХУ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»	3	ЗАЛІК
ОК7	КІЛЬКІСНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ПОЛІТИКИ	5	ЗАЛІК
ОК8	ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ	6	ЕКЗАМЕН
ОК9	МІЖНАРОДНА ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ	4	ЕКЗАМЕН
ОК10	КРАЇНОЗНАВСТВО (англ.)	4	ЕКЗАМЕН
ОК11	ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	5	ЕКЗАМЕН

OK12	МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ ТА МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ	4	ЕКЗАМЕН
OK13	СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОШУКУ ТА АНАЛІЗУ ДАНИХ	5	ЗАЛІК
OK14	ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	8	ЗАЛІК, ЕКЗАМЕН
OK15	СОЦІОЛОГІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	4	ЕКЗАМЕН
OK16	МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК СУБ'ЄКТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ	4	ЗАЛІК
OK17	ДИПЛОМАТИЧНА І КОНСУЛЬСЬКА СЛУЖБА (англ.)	4	ЕКЗАМЕН
OK18	МІЖНАРОДНЕ ПРАВО (англ..)	5	ЕКЗАМЕН
OK19	РЕГІОНАЛЬНА ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	3	ЗАЛІК
OK20	МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА	5	ЕКЗАМЕН
OK21	КУРСОВА РОБОТА: МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА	1	КУРСОВА РОБОТА
OK22	МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ	4	ЗАЛІК
OK23	ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ	3	ЗАЛІК
OK24	ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ТА ДИПЛОМАТІЯ УКРАЇНИ	4	ЕКЗАМЕН
OK25	КУРСОВА РОБОТА: РЕГІОНАЛІЗМ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ	1	КУРСОВА РОБОТА
OK26	РЕГІОНАЛІЗМ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ	9	ЗАЛІК, ЕКЗАМЕН
OK27	ГЕОПОЛІТИКА	4	ЗАЛІК
OK28	ІНОЗЕМНА МОВА АКАДЕМІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	4	ЗАЛІК
OK29	ДИПЛОМАТИЧНИЙ ПРОТОКОЛ ТА ЕТИКЕТ	5	ЗАЛІК
OK30	МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ	5	ЕКЗАМЕН
OK31	КУРСОВА РОБОТА: МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ	1	КУРСОВА РОБОТА
OK32	КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ	3	ЗВІТ
OK33	НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	3	ЗВІТ
OK34	ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА	9	ЗВІТ
OK35	КОМПЛЕКСНИЙ КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ	6	КУРСОВА РОБОТА

ОК36	КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ	6	ЕКЗАМЕН
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК6	МЕЙДЖОР 1	5	ЕКЗАМЕН
ВК7	МЕЙДЖОР 2	5	ЕКЗАМЕН
ВК8	МЕЙДЖОР 3	5	ЕКЗАМЕН
ВК9	МЕЙДЖОР 4	5	ЕКЗАМЕН
ВК10	МЕЙДЖОР 5	5	ЕКЗАМЕН
ВК11	МЕЙДЖОР 6	5	ЕКЗАМЕН
ВК12	МЕЙДЖОР 7	5	ЕКЗАМЕН
БЗВП	ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ	3	Залік

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ

Вибіркова складова навчального плану першого (бакалаврського) рівня вищої освіти складається з: вибіркової навчальної дисципліни за спрямуванням, майнора або вільних майнорів, мейджорів.

Здобувач вищої освіти обирає 1 майнор або 4 вільні майнори з загальноуніверситетського пулу дисциплін. Майнор, як правило, складається з 4 навчальних дисциплін. Обсяг кожної дисципліни майнора (вільного майнора) – 5 кредитів ЄКТС.

Як виняток, майнор може складатися з 2 навчальних дисциплін. Тоді, обсяг кожної дисципліни майнора – 10 кредитів ЄКТС. Дисципліни майнора (вільного майнора) викладаються по одній дисципліні в 3, 4, 5, 6 семестрах для здобувачів вищої освіти очної (денної) форми навчання. Формою підсумкового контролю дисциплін майнора (вільного майнора) є залік.

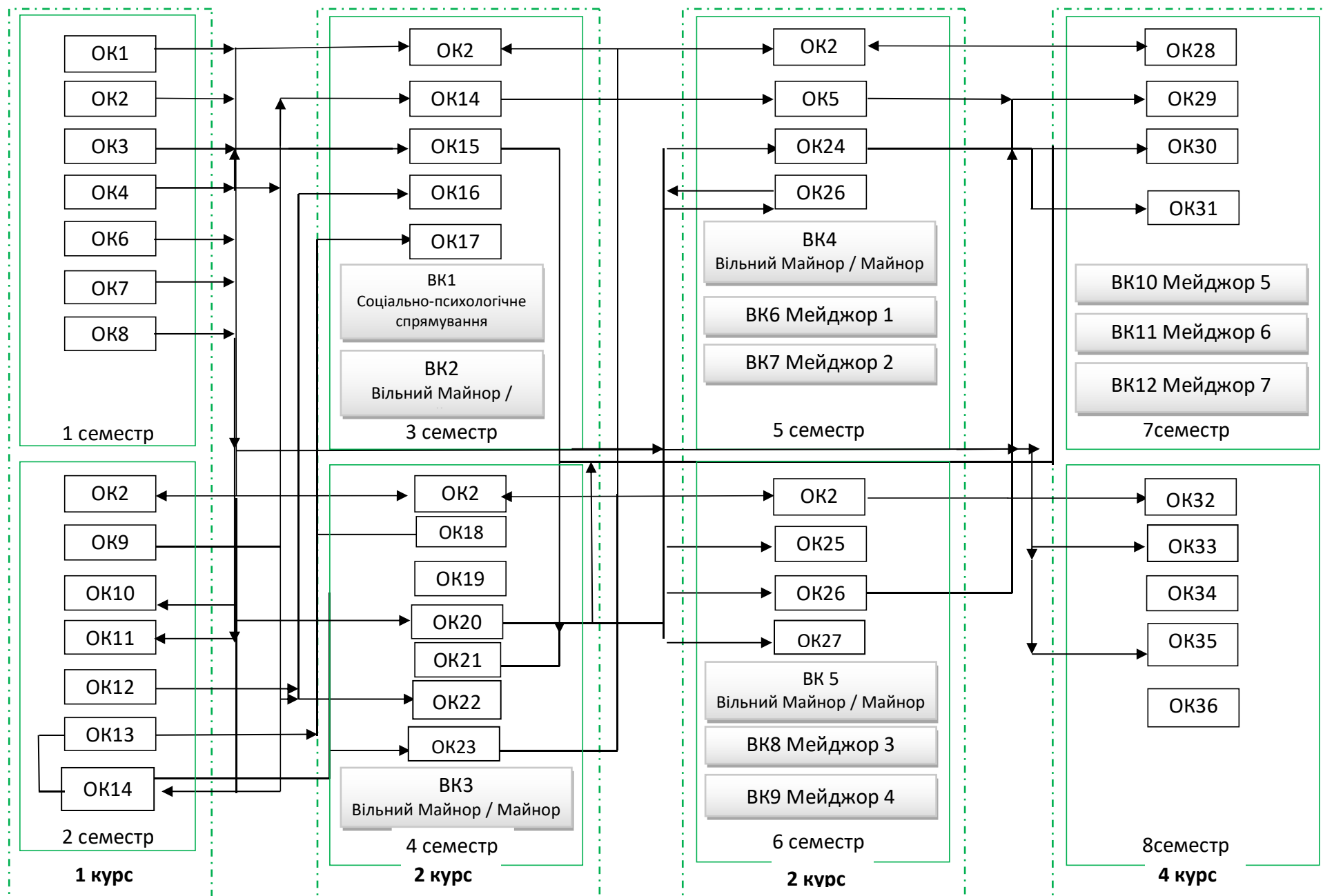
Здобувачеві вищої освіти пропонується обирати 1 дисципліну соціально-психологічного спрямування. Обсяг кожної вибіркової навчальної дисципліни за спрямуванням – 5 кредитів ЄКТС.

Формою підсумкового контролю за вибірковою навчальною дисципліною соціально-психологічного спрямування – залік.

Вибіркова навчальна дисципліна соціально-психологічного спрямування викладається в 3 або 4, або 5, або 6 семестрі для здобувачів вищої освіти очної (денної) форми навчання. Семестр, у якому викладається дисципліна, визначається навчальним планом освітньої програми.

Обсяг вибіркової навчальної дисципліни мейджора – 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю дисциплін мейджорів є екзамен (іспит). Дисципліни мейджори викладаються в 5, 6, 7 семестрі для здобувачів вищої освіти очної (денної) форми навчання. Кількість дисциплін мейджорів, яка викладається в певному семестрі, визначається навчальним планом освітньої програми

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СЗ «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі:кваліфікаційного іспиту за спеціальністю
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Кваліфікаційний іспит за спеціальністю міжнародні відносини має комплексну, міждисциплінарну спрямованість і передбачає перевірку досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціальнопсихологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання Ліцензійних вимог, акредитації. Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності
---	--

	необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (softskills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти.
Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів	Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.
Забезпечення якості студенто-центрованого навчання, викладання та оцінювання	Планування, розподіл та надання навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховують їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її

	спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом календарного року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація за освітньо-професійною програмою публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Публічною є інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цією програмою; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються тощо.
Забезпечення академічної доброчесності	Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім.

	С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням.
--	---

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК і матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання		Уміння		Комунікація		Автономія та відповідальність	
	Зн1. Концептуальні наукові та практичні знання. Зн2. Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання.		Ум1. Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.		К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації. К2. Збір, інтерпретація та застосування даних. К3. Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово.		АВ1. Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами. АВ2. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах. АВ3. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. АВ4. Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп. АВ5. Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.	
Загальні компетентності								
ЗК1	Зн1		Ум1				Ав2	
ЗК2	Зн1		Ум1		К1			
ЗК3	Зн2		Ум1					
ЗК4			Ум1		К1			
ЗК5			Ум1		К1, К2			
ЗК6			Ум1				Ав2	
ЗК7			Ум1		К1			
ЗК8							Ав1	
ЗК9					К1		Ав3	
ЗК10	Зн1		Ум1		К3			
ЗК11			Ум1				Ав5	
ЗК12	Зн2		Ум1					
ЗК13	Зн2		Ум1					
ЗК14			Ум1		К1		Ав3	
ЗК15	Зн1		Ум1				Ав3	
Спеціальні компетентності								
СК1	Зн1, Зн2		Ум1					
СК2	Зн2		Ум1					
СК3	Зн2		Ум1					
СК4	Зн2							
СК5					К1, К3		Ав4	
СК6	Зн2		Ум1					
СК7	Зн1, Зн2		Ум1					
СК8	Зн2				К2			
СК9	Зн1		Ум1					
СК10	Зн1		Ум1					
СК11	Зн2		Ум1					
СК12	Зн1, Зн2		Ум1				Ав5	
СК13			Ум1		К3			
СК14	Зн1		Ум1		К2		Ав4	
СК15			Ум1		К1, К3			

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																													
	Інтегральна компетентність																													
	Загальні компетентності																Спеціальні (фахові) компетентності													
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15
PH01	OK8 OK8 OK14	OK4 OK11 OK15 OK20 OK21 OK25 OK36	OK4 OK11 OK15 OK20 OK21 OK25 OK36	OK20 OK21 OK26 OK27 OK35 OK36	OK10 OK14 OK25 OK26 OK31	OK15 OK30 OK31		OK4 OK11		OK30 OK31		OK35		OK35		OK11 OK14 OK20 OK21 OK26 OK30 OK31 OK35 OK36	OK4 OK10 OK14 OK21 OK25 OK30 OK31 OK35	OK8 OK11 OK27 OK30 OK31	OK15 OK36	OK11 OK27 OK30 OK31		OK30 OK31 OK35	OK30 OK31	OK10 OK14 OK26 OK30 OK31 OK36					OK30 OK31	OK4 OK8 OK30 OK31
PH02			OK20	OK19 OK27	OK20 OK27												OK19 OK20 OK27			OK20										
PH03	OK16	OK14	OK32 OK33	OK9 OK23 OK24 OK33 OK36	OK9 OK20 OK23 OK24 OK33 OK36	OK32 OK36		OK33 OK36	OK26			OK16 OK33	OK22			OK14 OK33 OK36	OK9 OK22 OK33 OK36	OK9 OK22 OK32 OK33	OK33	OK9 OK22 OK33				OK14 OK26 OK33	OK16	OK22 OK23		OK9 OK20 OK26 OK31		OK16
PH04		OK3 OK14 OK22	OK3 OK24 OK29 OK30 OK31 OK34	OK8 OK11 OK20 OK34 OK36	OK3 OK14 OK19 OK23 OK34 OK36	OK17 OK35	OK34	OK36	OK30 OK31		OK17 OK23	OK34 OK35 OK36	OK8 OK30 OK31			OK11 OK14 OK24	OK3 OK19 OK24	OK8 OK11 OK22 OK35	OK24 OK30 OK31 OK34	OK8 OK24	OK17 OK24 OK29 OK34 OK36	OK14 OK20 OK30 OK31	OK19	OK3 OK14 OK22 OK23 OK24 OK34	OK30 OK31	OK24 OK30 OK36	OK17 OK24 OK34		OK8 OK31	OK11
PH05	OK16			OK15 OK28 OK34	OK23 OK26 OK28 OK29 OK34	OK32 OK34			OK12		OK28		OK34				OK16		OK15 OK34	OK16	OK28 OK29 OK34	OK26	OK16		OK12 OK23 OK30 OK32 OK34	OK30	OK15 OK28 OK34			

Програмні результати навчання	Компетентності																														
	Інтегральна компетентність																														
	Загальні компетентності																Спеціальні (фахові) компетентності														
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	
PH06		OK3 OK14	OK10 OK15	OK15	OK3 OK25 OK26 OK30	OK30	OK25		OK15		OK26 OK29	OK25				OK14	OK3 OK10	OK25	OK25	OK30	OK29	OK26		OK3 OK14 OK25 OK26	OK10	OK29					
PH07		OK6 OK30 OK31	OK6 OK30 OK31 OK33 OK34 OK35	OK21 OK33 OK34 OK35	OK11 OK17 OK30 OK31 OK33 OK35	OK21 OK30 OK31 OK34 OK35	OK21 OK30 OK31 OK34 OK35	OK11 OK12 OK21 OK33 OK35	OK33			OK12 OK21 OK25 OK33 OK34 OK36	OK21 OK25 OK35	OK6		OK11 OK30 OK31 OK33 OK35	OK6 OK12 OK30 OK31 OK33 OK36	OK11 OK21 OK30 OK31 OK33 OK36	OK21 OK25 OK33 OK34 OK36	OK11	OK17	OK6 OK30 OK31 OK35		OK25 OK33 OK34 OK35	OK35	OK35	OK17 OK33 OK34	OK35		OK35	
PH08		OK30 OK31	OK12 OK33 OK34	OK25 OK30 OK31 OK33 OK34 OK36	OK21 OK30 OK31 OK26 OK33 OK36	OK10 OK21 OK26 OK33 OK36	OK34	OK10 OK17 OK33	OK33	OK30 OK31		OK21 OK33 OK34				OK30 OK31 OK33 OK36	OK10 OK30 OK31 OK33	OK25 OK30 OK31 OK33	OK12 OK33 OK34 OK36	OK10 OK21	OK17	OK21 OK30 OK31 OK36	OK36	OK10 OK21 OK33 OK36	OK30 OK31	OK30 OK31	OK17 OK34	OK30 OK31 OK36			
PH09	OK6 OK18 OK22	OK6 OK30 OK31	OK15 OK33	OK9 OK15 OK21 OK25 OK30 OK33 OK34 OK35 OK36	OK6 OK9 OK25 OK32 OK36	OK26 OK27 OK32 OK34 OK36	OK18 OK32 OK34	OK6 OK21 OK30 OK31 OK32 OK33 OK36	OK30 OK31 OK33	OK30 OK31		OK8 OK22 OK33 OK36	OK33 OK34			OK15 OK33	OK6 OK9 OK15 OK18 OK22 OK30 OK25 OK27 OK30 OK31 OK35	OK8 OK9 OK18 OK22 OK30 OK31 OK33 OK35	OK25 OK32 OK33 OK36	OK9 OK18 OK22 OK35		OK6 OK30 OK31	OK6 OK30 OK31	OK25 OK33 OK36		OK9 OK10	OK33	OK30 OK31	OK6 OK30 OK31	OK8	
PH10				OK2 OK17 OK28	OK2 OK17 OK28		OK17			OK1	OK2 OK17 OK18 OK28	OK29					OK18		OK17		OK1 OK2 OK17 OK29							OK1 OK2 OK28			
PH11			OK30 OK31 OK33	OK21 OK30 OK31 OK34	OK25 OK33 OK34	OK19 OK21 OK35	OK21 OK25 OK30	OK19 OK21 OK25	OK24 OK33	OK24		OK21 OK30 OK31	OK21 OK25 OK35	OK34		OK21 OK33 OK35	OK21 OK33	OK21 OK30 OK31	OK21 OK32 OK34			OK19 OK24 OK25	OK19 OK24 OK25	OK25 OK30 OK31			OK33		OK35	OK21	

Гарант ОП

підписано

Дмитро КОРОТКОВ

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми Міжнародні відносини

Назва структурного/функціонального підрозділу/ посадова особа	Дата, підпис
1. Навчальний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку	
3. Завідувач кафедри міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії	
4. Проректор з науково-методичної роботи	

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини»
за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти у Харківському національному економічному
університеті імені Семена Кузнеця

Розпочавши збройну агресію проти України, Росія порушила фундаментальні норми й принципи міжнародного права, безліч міжнародних документів і це є новим викликом для української дипломатії. Наразі Україна реалізовує свою зовнішню політику з урахуванням тенденцій та змін, що відбуваються у світі, у свою чергу, апелюючи до власних національних інтересів. Усе це вимагатиме роботи в посиленому режимі, готовності швидко та ефективно реагувати і застосовувати нестандартні підходи. Дипломатії необхідно діяти проактивно, щоб формувати сприятливі для України умови, а не лише реагувати на перебіг міжнародних процесів. Головним завданням МЗС України залишатиметься консолідація міжнародної підтримки задля подолання російської агресії та відновлення всеохопного, справедливого та сталого миру для нашої держави.

Зокрема, актуалізується впровадження та використання Україною так званих «нетрадиційних», нових форм дипломатії – публічна, культурна, наукова, цифрова тощо. Зазначена діяльність потребує фахівців, які не лише володіють знаннями про міжнародно-політичну ситуацію у світі та зовнішню політику України, а й мають аналітичні та комунікативні здібності, можуть представити та відстояти інтереси України на різних рівнях міжнародного співробітництва та форм його реалізації. В цьому контексті МЗС України відкриває нові горизонти для молоді після анонсу 50 нових вакансій аташе та спеціалістів у центральному апараті МЗС. Це чудова можливість стати випускникам ОПП «Міжнародні відносини» за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» частиною сучасної дипломатичної служби та зробити свій внесок у розвиток України на міжнародній арені.

Освітньо-професійна програма, що рецензується, розроблена робочою групою кафедри міжнародних відносин і політичної філософії та пройшла громадське обговорення із залученням представників академічного середовища, роботодавців, випускників попередніх років. Власне, це оновлення існуючої з 2017 року програми ХНЕУ ім. Семена Кузнеця з підготовки бакалаврів за спеціальністю «міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Протягом цих років вона незмінно користувалася попитом на регіональному ринку освітніх послуг.

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців з міжнародних відносин, які можуть

займатися дипломатичною, інформаційно-комунікативною, консультативною, експертною діяльністю для розв'язання завдань та проблем реалізації міжнародних зв'язків на різних рівнях. Реалізація цієї програми дозволяє забезпечити досягнення передбачених програмних результатів навчання та набуті здобувачами вищої освіти програмних компетентностей зі спеціальності. Програмні компетентності включають загальні та фахові компетентності, необхідні для успішної діяльності фахівця-міжнародника.

Беззаперечною перевагою програми є її логічна структура, академічна послідовність, узгодженість обов'язкових та вибірових дисциплін. Такий підхід забезпечує не лише високий рівень засвоєння теоретичного матеріалу, але й розвиток аналітичних, комунікаційних, практичних навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності у дипломатичних структурах МЗС України.

Зазначене вище дозволяє зробити висновок про те, що освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» має необхідний змістовний та методичний потенціал підготовки фахівців-міжнародників, що надає випускникам можливості бути конкурентоздатними на ринку праці. Освітня програма може бути рекомендована до реалізації у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Начальник управління
кадрового менеджменту
Міністерства закордонних справ України

Віталій МОШКІВСЬКИЙ

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини» за
спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» першого(бакалаврського) рівня
вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Освітньо-професійна програма, що рецензується, розроблена робочою групою кафедри міжнародних відносин і політичної філософії та пройшла громадське обговорення із залученням представників академічного середовища, роботодавців, випускників попередніх років.

Власне, це оновлення існуючої з 2017 року програми ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця з підготовки бакалаврів за спеціальністю «міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Протягом цих років вона незмінно користувалася попитом на регіональному ринку освітніх послуг, роблячи наголос у порівнянні з програмами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на «тематизації неурядової складової міжнародних відносин через діяльність політичних партій, громадських організацій, органів місцевого самоврядування».

Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2025 р. № 188 «Про внесення зміни до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» радикально оновила об'єкт-предметну структуру підготовки здобувачів вищої освіти. Скасовано окрему галузь «29» – міжнародні відносини, саму спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» віднесено до галузі «С» – «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» – та перейменовано на «С3» – «Міжнародні відносини». Підкреслимо, що за Міжнародною стандартною класифікацією освіти ISCED-F 2013 вітчизняні спеціальності С2 Політологія і С3 Міжнародні відносини еквівалентні єдиній спеціальності 0312 Political sciences and civics. Таким чином, запропонована спеціальність, з одного боку, набуває виразного політичного забарвлення, а з іншого – органічно розгортається у площині публічної політики, залучаючи до міжнародного дискурсу недержавних акторів. У цьому контексті концептуальний фокус програми є як академічно обґрунтованим, так і практично затребуваним.

Одним із визначальних чинників актуальності освітньо-професійної програми є її пряма відповідь на виклики часу, зумовлені збройною агресією Російської Федерації проти України, трансформацією світового порядку та посиленням ролі недержавних акторів у міжнародних відносинах. У цьому контексті програма виступає не лише інструментом академічної підготовки, але й вагомим внеском у консолідацію зусиль українського суспільства на дипломатичному фронті. Особливу цінність має інтеграція тематики культурної та публічної дипломатії, яка сьогодні перетворюється на ключовий інструмент у просуванні національних інтересів на міжнародній арені, особливо в умовах інформаційного протистояння. Варто окремо підкреслити стратегічну важливість розвитку спроможності регіональних органів державної влади та місцевого самоврядування до ефективної міжнародної комунікації. Сьогодні ці

інституції дедалі частіше виступають не лише адміністративними структурами, але й суб'єктами транскордонної взаємодії, що формують позитивний імідж країни, налагоджують горизонтальні зв'язки з іноземними партнерами, сприяють залученню гуманітарної допомоги, інвестицій, реалізації спільних проєктів. ОПП враховує цю тенденцію, пропонуючи відповідні навчальні компоненти та практичні орієнтири.

Таким чином, освітня програма не обмежується класичним підходом до вивчення міжнародних відносин як сфери винятково міждержавної взаємодії, а натомість просуває концепцію відкритих, інклюзивних і багаторівневих міжнародних практик, у яких важливу роль відіграють громадські організації, політичні партії, аналітичні центри, місцеве самоврядування.

Фокус програми на «тематизації неурядової складової міжнародних відносин» відповідає сучасним тенденціям у галузі міжнародних студій. Випускники програми мають потенціал ефективної реалізації у сферах, які раніше залишалися поза увагою класичних освітніх траєкторій: громадянська дипломатія, представництво інтересів громад у міжнародних структурах, комунікаційне забезпечення міжнародної співпраці на регіональному рівні, участь у транскордонних ініціативах. В умовах триваючого міжнародно-політичного протистояння, наростання запиту на «інтернаціоналізацію» українського спротиву, зазначені вектори діяльності набувають особливої ваги. Отже, освітньо-професійна програма формує фахівців, які є затребуваними в умовах гібридної війни, інформаційних викликів та глобального перегляду підходів до безпеки, ідентичності та міжнародної підтримки.

Зміст програми репрезентує міждисциплінарний підхід: до її складу входять як класичні дисципліни (історія та теорія політичної науки, історія міжнародних відносин), так і сучасні напрями (соціологія міжнародних відносин, публічна дипломатія, міжнародно-політичний аналіз, регіоналізм та інтеграційні процеси). Особливо варто відзначити предмети, присвячені вивченню місцевого самоврядування як суб'єкта міжнародної діяльності – ці елементи навчального плану є інноваційними в українському академічному контексті та формують нову оптику у підготовці фахівців з міжнародних відносин.

Беззаперечною перевагою програми є її логічна структура, академічна послідовність, узгодженість обов'язкових та вибіркових дисциплін. Такий підхід забезпечує не лише високий рівень засвоєння теоретичного матеріалу, але й розвиток аналітичних, комунікаційних, практичних навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності.

Зазначимо, що під час проходження виробничої практики у Департаменті економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації здобувачі демонструють глибоке розуміння процесів глобалізації, механізмів міжнародної комунікації, динаміки розвитку держав і регіонів у багаторівневому вимірі – від локального до глобального.

На завершення слід наголосити, що програма є сучасною, стратегічно вивіреною, науково обґрунтованою та практично орієнтованою. Вона відповідає як національним потребам, так і міжнародним трендам у сфері підготовки фахівців з міжнародних відносин нового покоління. Її реалізація сприяє формуванню компетентного, відповідального, креативного професіонала, здатного ефективно діяти у складному, динамічному міжнародному середовищі.

Директор Департаменту
економіки і міжнародних відносин
Харківської обласної державної адміністрації

Іван ДУДКА

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини»
(спеціальність СЗ «Міжнародні відносини») першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця

Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою кафедри міжнародних відносин і політичної філософії та презентовано широкому загалу в межах громадського обговорення за участю представників академічної спільноти, роботодавців і випускників попередніх років. Вона є логічним продовженням і оновленням освітньої програми, яка реалізується у ХНЕУ ім. С. Кузнеця з 2017 року та стабільно користується попитом на регіональному ринку освітніх послуг. Її концептуальна відмінність полягає в акценті на ролі неурядових акторів міжнародних відносин – політичних партій, громадських організацій, органів місцевого самоврядування, – що вигідно вирізняє її на тлі інших програм, зокрема ХНУ імені В. Н. Каразіна.

У контексті ухвалені Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2025 р. № 188, що передбачає зміну галузевої структури та перейменування спеціальності 291, нова версія програми відповідає актуальним нормативно-правовим вимогам. Перехід до спеціальності СЗ «Міжнародні відносини» в межах галузі знань «С» («Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини») відображає трансформацію освітньої парадигми відповідно до класифікації ISCED-F 2013, яка розглядає політичні науки й міжнародні відносини як єдиний науковий домен. Це підсилює політичну складову програми та водночас орієнтує її на публічну політику і діяльність недержавних суб'єктів у глобальному вимірі.

Актуальність програми зумовлена її чіткою відповіддю на виклики сьогодення: агресію РФ проти України, зміну архітектури міжнародної безпеки, зростання ролі громадянського суспільства в міжнародних відносинах. Програма виступає не лише засобом підготовки кваліфікованих кадрів, а й елементом національної стратегії дипломатичного спротиву. Особливу цінність становить включення тематики публічної та культурної дипломатії як сучасного інструмента формування позитивного міжнародного іміджу України.

Окремо слід підкреслити стратегічну значущість навчальних компонентів, спрямованих на підвищення міжнародної спроможності органів державної влади та місцевого самоврядування. Саме ці структури сьогодні стають активними учасниками транскордонної співпраці, сприяють розвитку міжнародних зв'язків на горизонтальному рівні, залученню ресурсів та інвестицій. Програма відображає цей тренд, надаючи здобувачам як теоретичні знання, так і прикладні навички для реалізації подібних функцій.

Концепція програми розширює класичне уявлення про міжнародні відносини як виключно міждержавний процес. Натомість акцент робиться на багаторівневих, інклюзивних практиках за участю громадських інституцій, місцевих влад, аналітичних центрів, що відповідає сучасним світовим трендам. Така модель підготовки формує фахівців, здатних ефективно діяти в нестандартних форматах міжнародної взаємодії.

Тематичне спрямування на неурядову складову міжнародних процесів забезпечує випускникам програми конкурентоспроможність у таких напрямках, як громадянська дипломатія, представництво інтересів громад у міжнародних інституціях, участь у транскордонних ініціативах, комунікаційна підтримка міжнародних проєктів на локальному рівні. З огляду на зростання потреби в «інтернаціоналізації» українського спротиву, подібні вектори набувають особливої ваги.

Програма вирізняється міждисциплінарним підходом до формування змісту. Вона поєднує фундаментальні дисципліни (історія міжнародних відносин, теорія політичної науки) із сучасними (соціологія міжнародних відносин, міжнародно-політичний аналіз, регіоналізм, публічна дипломатія). Інноваційним елементом є включення дисциплін, присвячених міжнародній діяльності органів місцевого самоврядування – аспект, що практично не представлений у типових навчальних планах.

Сильними сторонами програми є логічна побудова, послідовність викладу навчального матеріалу, збалансованість обов'язкових і вибірових компонентів. Це забезпечує глибоке засвоєння знань та розвиток ключових компетентностей – аналітичного мислення, комунікаційної компетентності, прикладної підготовки до професійної діяльності.

Позитивну оцінку слід дати і практичній підготовці здобувачів. Зокрема, проходження виробничої практики в Департаменті міжнародного співробітництва Харківської міської ради засвідчило високий рівень обізнаності випускників програми у глобалізаційних процесах, механізмах міжнародної взаємодії та регіональному розвитку у міжнародному контексті.

У підсумку варто зазначити, що освітньо-професійна програма є концептуально зваженою та практично орієнтованою. Вона повністю відповідає сучасним запитам як національного, так і міжнародного ринку праці, забезпечує підготовку фахівців нового покоління – креативних, відповідальних, здатних діяти ефективно в умовах складної глобальної динаміки.

Директор Департаменту
міжнародного співробітництва
Харківської міської ради

Олексій ПОНІКАРОВСЬКИЙ

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини» за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця

Громадська організація «Медійна ініціатива за права людини» як представник третього сектору, що спеціалізується на міжнародній адвокації, документуванні порушень прав людини, захисті жертв збройних конфліктів та роботі з міжнародними структурами, високо оцінює концепцію та зміст оновленої освітньо-професійної програми за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини».

Оновлення програми здійснено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2025 р. № 188, яка передбачила зміну галузевої структури та інтеграцію спеціальності 291 у галузь «С» — «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини». Такий крок узгоджується з міжнародною класифікацією ISCED-F 2013, де міжнародні відносини та політичні науки утворюють спільну спеціальність 0312.

Програма є надзвичайно актуальною в контексті збройної агресії РФ проти України та трансформації глобального порядку. Вона не лише формує кадри для дипломатичної служби, а й відкриває можливості для залучення молодих фахівців до процесів документування воєнних злочинів, участі в діяльності міжнародних організацій, реалізації стратегій публічної та культурної дипломатії.

Особливо цінним є включення в програму тематики неурядових акторів — громадських організацій, місцевого самоврядування, аналітичних центрів — як повноправних суб'єктів міжнародної взаємодії. Такий підхід відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців, спроможних ефективно діяти у сфері прав людини, гуманітарної політики, глобальної безпеки. Це важливо і в контексті імплементації міжнародного гуманітарного права (Женевські конвенції), і участі України в роботі таких інституцій, як Рада ООН з прав людини, ОБСЄ чи Міжнародний кримінальний суд.

Програма пропонує міждисциплінарний навчальний план, який об'єднує класичні дисципліни з актуальними модулями, зокрема:

- міжнародно-політичний аналіз,
- соціологію міжнародних відносин,
- публічну та культурну дипломатію,
- міжнародну комунікацію,
- регіональні студії.

Особливо варто відзначити наявність курсів, присвячених діяльності місцевого самоврядування у міжнародному вимірі, а також елементів прикладної підготовки (стажування, виробнича практика), які забезпечують практичну реалізацію знань і навичок у контексті реальних викликів.

Випускники програми здатні працювати не лише у класичних дипломатичних структурах, а й у громадянському секторі, правозахисних організаціях, медіа, проектах міжнародної технічної допомоги, що охоплюють питання гуманітарного права, свободи слова, реінтеграції територій, допомоги жертвам конфлікту тощо.

Програма має збалансовану структуру, сильну методологічну основу та актуальне змістове наповнення, що робить її конкурентоспроможною як на національному, так і міжнародному рівнях. Її реалізація сприятиме вихованню нового покоління фахівців — аналітичних, етично вмотивованих, здатних представляти Україну на світовій арені не лише як державу, а й як громаду, що бореться за справедливість.

Виконавчий директор

ГО «Медійна ініціатива за права людини»

Станіслав МІРОШНИЧЕНКО

28 травня 2025 рік

РЕЦЕНЗІЯ на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини» (спеціальність СЗ «Міжнародні відносини») першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
м. Люблін, 22 травня 2025 р.

Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» є логічним продовженням і сучасним оновленням підготовки фахівців у галузі міжнародних відносин, що здійснюється у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця з 2017 року. Вона відповідає актуальним викликам і трансформаціям міжнародної системи та орієнтована на формування компетенцій, затребуваних як в Україні, так і на глобальному ринку праці.

Зміни, запроваджені Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2025 року №188, які інтегрують спеціальність 291 у галузь знань С – «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» та присвоюють їй код СЗ «Міжнародні відносини», органічно враховані в структурі програми. Відповідність класифікації ISCED-F 2013 (код 0312 Political sciences and civics) посилює міждисциплінарний характер підготовки та надає випускникам конкурентні переваги у європейському освітньому просторі.

Особливу актуальність програма набуває в умовах гібридної війни, радикальної трансформації міжнародних відносин та посилення ролі недержавних акторів у міжнародних процесах. Вона формує у студентів не лише знання про класичні міждержавні відносини, а й компетентності в галузі публічної, культурної та громадянської дипломатії, транскордонної співпраці, комунікаційного супроводу міжнародних проектів.

Суттєвою перевагою програми є її концептуальний фокус на багаторівневих міжнародних взаємодіях, де активними суб'єктами виступають не лише держави, а й муніципалітети, громадські організації, аналітичні центри та інші недержавні актори. Такий підхід повністю відповідає сучасним трендам розвитку міжнародних відносин.

Програма базується на міждисциплінарному поєднанні класичних дисциплін (історія міжнародних відносин, теорія політичної науки) та сучасних освітніх компонентів (публічна дипломатія, міжнародно-політичний аналіз, соціологія

міжнародних відносин, регіоналізм, міжнародна діяльність місцевого самоврядування). Останній напрям є надзвичайно інноваційним для українського академічного середовища й актуалізується в умовах посилення ролі регіональних і місцевих акторів у міжнародних процесах.

Програмою передбачено розвиток у студентів аналітичних навичок, критичного мислення, комунікаційної компетентності та практичних вмінь. Практична підготовка, зокрема проходження стажувань у міжнародних відділах органів місцевого самоврядування та громадських організаціях, забезпечує тісний зв'язок теоретичних знань із реальними потребами сучасного ринку праці.

Узагальнюючи, слід зазначити, що освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня у ХНЕУ імені Семена Кузнеця є добре обґрунтованою як з науково-методологічного, так і практичного ракурсів. Вона готує фахівців, здатних ефективно працювати в умовах динамічного міжнародного середовища, сприяти розвитку міжнародних зв'язків на державному, регіональному та місцевому рівнях, а також активно захищати національні інтереси України у глобальному просторі.

Професор Валентин Балюк
Директор Центру Східної Європи
Університет Марії Кюрі-Склодовської
(Люблін, Республіка Польща)

000001353
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Centrum Europy Wschodniej
ul. Głęboka 45, 20-612 Lublin
tel. +48 81 537 25 04

